

[Udenrigsministeren]

3. november, og regeringen deler denne opfattelse.

Så til det konkrete spørgsmål: hvad mener regeringen om opstillingen af de 572 nye mellemdistanceraketter i Europa? Ja, set i lyset af, hvad dobbeltbeslutningen rent faktisk indeholder, er det spørgsmål ikke vanskeligt at besvare. Svaret er, at regeringen ville opfatte det som yderst beklageligt, om en sådan opstilling skulle blive nødvendig, og regeringen vil i samarbejde med vore allierede i NATO gøre sit yderste for, at den heller ikke bliver nødvendig. Men der skal to til en aftale, og forudsætningen for, at der kan blive en aftale, er nu engang, at Sovjetunionen viser sig villig til at erkende, at den sikkerhedspolitiske stabilitet i Europa ikke fremmes ved, at én part insisterer på en massiv og truende overlegenhed på dette område.

Det kan ikke siges for tit, at sikkerhedspolitisk stabilitet forudsætter gensidig tilbageholdenhed. Det, der for den ene part kan forekomme at være befæstelsen af en absolut sikkerhed gennem en overlegen militær magt, vil jo for alle dens naboer enten være eller blive ensbetydende med en tilsvarende stor usikkerhed – derfor kravet om gensidighed.

Når det er sagt, vil jeg gerne yderligere til besvarelse af spørgsmålet have lov til at gentage, hvad jeg sagde under debatten den 3. november, nemlig at der ikke er grund til at betragte hverken forberedelsen til opstillingen eller for den sags skyld selve den endelige opstilling af missilerne som en absolut dead-line i ordets absolutte forstand. Ganske som det besluttes at opstille disse våben, kan det besluttes at demontere og skrotte dem igen.

Jeg sagde også, at NATOs beslutning fra december 1979 ikke blot *var* en dobbeltbeslutning, men også *vil blive ved med at være* en dobbeltbeslutning. Forhandlingstilbuddet forsvinder jo ikke, selv om forhandlingerne ikke skulle føre til et resultat inden udgangen af 1983, og selv om opstillingen på vestlig side således skulle blive indledt.

Jeg vil i den forbindelse gerne understrege, at der i givet fald bliver tale om en meget begrænset opstilling på vestlig side ved årets udgang – meget begrænset. I alt vil der i givet fald blive opstillet 41 missiler, nemlig 16 krydsermissiler i henholdsvis Storbritannien

og Italien og 9 Pershingmissiler i Forbundsrepublikken.

Jeg vil også minde om, at selv om det skulle vise sig nødvendigt at opstille alle 572 vestlige mellemdistanceraketter, så vil dette strække sig over en periode på 5 år. Der er altså fortsat tid til at forhandle.

Det siger sig selv, at regeringen også fortsat vil efterleve statsministerens ord i åbningsredegørelsen den 4. oktober om, at regeringens grundlag i denne sag er Danmarks tilslutning til dobbeltbeslutningen og den dagsorden, der blev vedtaget i folketinget den 26. maj i år. Dette grundlag har regeringen loyalt levet op til indtil dato, og det vil regeringen også fortsat gøre. Regeringen vil derfor i overensstemmelse med folketingets seneste dagsorden af 3. november om dette spørgsmål aktivt arbejde for de selv samme synspunkter ved kommende forsvars- og udenrigsministermøder i NATO, som regeringen allerede har fremført under de tilsvarende ministermøder i juni i år og under mødet i den nukleare planlægningsgruppe i oktober.

Regeringen har i forlængelse af de betragtninger, som jeg her har fremført, derfor også svært ved at tro, at den sovjetiske afbrydelse af forhandlingerne i Genève kan være andet end midlertidig, og regeringen har endnu vanskeligere ved at tro, at Sovjetunionen – uanset generalsekretær Andropovs nylige udtalelse – virkelig skulle have til hensigt at accelerere våbenkapløbet også på andre områder. Ansvarlighed og gensidighed må fordrer, at forhandlingerne genoptages snarest muligt. Våbenkontrol er et alt for vigtigt spørgsmål til, at der burde være råd til at lade det hvile, og NATO-landene har da også for deres del for længst erklæret sig beredt til under alle omstændigheder at videreføre forhandlingerne.

Forhandling

Steen Folke (VS):

Uanset udenrigsministerens forsøg på at bortforklare og besmykke kendsgerningerne var NATOs såkaldte dobbeltbeslutning reelt en enkeltbeslutning om fornyet og forstærket atomoprustning i Europa. Der blev aldrig tale om seriøse forhandlinger i Genève. Intet tyder på, at USA under præsident Reagan nogen sinde har ønsket et resultat af for-